Farsund kommune

Arkivsak-dok.	26/01285-16
Saksbehandler	Karen Brox Tregde

Saksgang	Møtedato	
Kommunestyret	05.11.2026	69/26

Saksframlegg

Fastsetting av lokal forskrift om satser for beregning av grunntilskudd til private barnehager i Farsund kommune for tilskuddsåret 2027

Kommunedirektørens innstilling:

1. Farsund kommunestyre vedtar *Forskrift om satser for beregning av grunntilskudd til private barnehager i Farsund kommune for 2027* som vedlagt (vedlegg 1).
2. Forskriften kunngjøres i Norsk Lovtidend og trer i kraft 01.01.2027.

Vedlegg

Forskrift om satser for beregning av grunntilskudd til private barnehager i Farsund kommune for 2027
Beregningsgrunnlag grunntilskudd 2027 etter høringsinnspill
Oppsummering og vurdering av høringsinnspill 2027
Høringsbrev – Forslag til lokal forskrift om satser for beregning av grunntilskudd til private barnehager i Farsund for tilskuddsåret 2027
Beregningsmodell for tilskudd til private barnehager 2027 Farsund kommune
Forskrift om satser for beregning av grunntilskudd til private barnehager i Farsund kommune for 2027
Høringsnotat Lokal forskrift om satser for grunntilskudd 2027
Høringsmerknad tilskuddssatser 2027
Svar på spørsmål til høring - Forslag til lokal forskrift om satser for beregning av grunntilskudd til private barnehager i Farsund for tilskuddsåret 2027
Høringuttalelse - lokal forskrift om beregning av tilskudd til private barnehager
Vedlegg 1 Modellforskrift NHO Geneo - oppdatert versjon september 2026
Vedlegg 2 Notat begrunnelse og hjemmelsvurdering - oppdatert versjon september 2026
Vedlegg 3 - Udir brev av 1. juli 2026 - Tolkning innplassering på pensjonssats, ref. forskrift om finansiering av private barnehager

Høringssvar: Lokal forskrift om satser for grunntilskudd til private barnehager
Høringssvar – forslag til lokal forskrift om satser for beregning av grunntilskudd til private barnehager i Farsund for tilskuddsåret 2027
Høringssvar - forslag til forskrift om finansiering av private barnehager for tilskuddsåret 2027
Lokale retningslinjer for tildeling av kommunalt driftstilskudd og utbetaling av refusjoner til private barnehager 01012024
IKT-utgifter og administrasjonsutgifter Kunnskapsdepartementet 08.10.2026

Saken kort fortalt

Stortinget vedtok i 2025 endringer i barnehageloven og ny finansieringsforskrift som innebærer et nytt system for finansiering av private barnehager fra 2027. Som følge av dette skal kommunen ikke lenger fastsette tilskuddssatser gjennom enkeltvedtak, men vedta en lokal forskrift som fastsetter satser og beregningsgrunnlag for grunntilskudd til private barnehager. Forslaget til forskrift for Farsund kommune er utarbeidet i samsvar med det nye regelverket og skal gjelde for tilskuddsåret 2027.

Bakgrunn
Stortinget vedtok i 2025 endringer i barnehageloven som innebærer et nytt system for finansiering av private barnehager. Endringene er fulgt opp gjennom Forskrift om finansiering av private barnehager (Finansieringsforskriften), som trådte i kraft 1. august 2026.

Etter de nye reglene skal kommunen fra og med tilskuddsåret 2027 ikke lenger fastsette vedtak om tilskuddsats gjennom enkeltvedtak. Kommunen skal nå vedta en lokal forskrift som fastsetter satsene for beregning av grunntilskudd, og eventuelle ekstra grunntilskudd til private barnehager, jfr. Finansieringsforskriften § 1. Pensjonstilskudd og eiendomstilskudd skal ikke fastsettes i lokal forskrift, og omtales av den grunn ikke i forskriften.
Forskriften skal være vedtatt innen 31. oktober året før tilskuddsåret. For tilskuddsåret 2027 er fristen utsatt til 30. november 2026. Forskriften skal kunngjøres i Norsk Lovtidend.
Kommunen fatter enkeltvedtak om tilskudd til den private barnehagen i hht kommunens rutiner. Det fattes et samlet enkeltvedtak til barnehagen, dvs grunntilskudd, pensjonstilskudd og eiendomstilskudd vil fremgå samlet for perioden vedtaket gjelder for.

Formålet med de nye reglene er å sikre bedre likebehandling mellom kommunale og private barnehager, mer presise tilskudd og bedre sammenheng mellom kommunale prioriteringer og finansieringen av private barnehager.

Kommunen har utarbeidet lokal forskrift med utgangspunkt i:

- ✓ Lov 17.06.2005 nr. 64 om barnehager, kapittel VIII §§ 19 og 19 a–19 c slik
- ✓ endret ved lov 20.06.2025 nr. 100
- ✓ Finansieringsforskriften FOR-2026-03-23-454
- ✓ Prop. 138 L (2024–2025), Innst. 510 L (2024–2025)
- ✓ Tilskuddsmodell fra KS og PBL, dialog og informasjon fra KS
- ✓ Informasjon fra Utdanningsdirektoratet
- ✓ LOV-1967-02-10 Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)

- Hovedprinsipper for beregning av grunntilskudd i hht. lovverket

Grunntilskuddet skal beregnes med utgangspunkt i kommunens ordinære driftsutgifter til egne kommunale barnehager. Grunnlaget er kommuneregnskapet fra to år før tilskuddsåret. For tilskuddsåret 2027 brukes regnskapsåret 2025. Siden regnskapsgrunnlaget er to år gammelt, skal satsgrunnlaget prisjusteres med kommunal deflator, jf. finansieringsforskriften § 4, før kommunen fatter enkeltvedtak om tilskudd etter § 3.
Tilskuddet fastsettes som en sats per heltidsplass, med egne satser for barn under og over tre år. Barn under tre år vektes 1,8 ganger høyere enn barn over tre år.

Ved beregningen skal kommunen blant annet trekke fra foreldrebetaling, administrasjonsutgifter, pensjonsutgifter, arbeidsgiveravgift knyttet til pensjon, utgifter som dekkes av andre tilskudd enn rammetilskuddet, samt pålagte kommunale egenandeler. Hensikten er at grunntilskuddet skal gjenspeile kommunens ordinære driftskostnader til barnehagedrift.

Regelverket åpner for at kommunen kan holde enkelte utgifter utenfor beregningsgrunnlaget dersom disse skyldes særlige driftsforutsetninger, særlige behov i barnegruppen eller kommunale satsinger som går utover lov- og forskriftskrav.
Dersom kommunen velger å holde slike kostnader utenfor beregningen av grunntilskuddet, skal private barnehager med tilsvarende forhold kunne få ekstra grunntilskudd.
Kommunen må derfor ta stilling til om det foreligger slike forhold som tilsier at det skal fastsettes egne satser for ekstra grunntilskudd i tillegg til ordinært grunntilskudd.

Regelverket omtaler også finansiering av nye lovkrav fra tidspunktet de gjelder fra, ekstra tilskudd hvis kommunen ikke oppfyller bemanningskrav, samt gir mulighet til at kommunen kan gi ekstra tilskudd utover tilskuddet kommunen har plikt til å gi.

Pensjonstilskuddet er et selvstendig tilskudd, og beregnes individuelt for hver barnehage, basert på barnehagens egne lønnskostnader og pensjonsvilkår, ikke kommunens pensjonsutgifter. Enkeltvedtak om innplassering på prosentsats for pensjon skal fattes innen 31.10.2026, og innplasseringen ligger som hovedregel fast inntil barnehagen dokumenterer vesentlige endringer i pensjonsavtalen.

Eiendomstilskuddet erstatter det tidligere kapitaltilskuddet, og kompenserer private barnehager for kostnader knyttet til å eie barnehagebygg (rente- og avskrivningskostnader). Tilskuddet gis per heltidsplass. Det innføres én felles nasjonal sats for alle barnehager. Differensieringen etter godkjennings år er avviklet. Kunnskapsdepartementet fastsetter og kunngjør den justerte satsen hvert år.

Forskrift om satser for beregning av grunntilskudd til private barnehager skal fastsette:

- ✓ sats for grunntilskudd til ordinære private barnehager
- ✓ eventuelle satser for ekstra grunntilskudd dersom kommunen har valgt å holde bestemte kostnader utenfor beregningsgrunnlaget

- Nærmere om Farsund kommunes forskrift og beregningsgrunnlag for 2027

Kommunen har benyttet KS og PBL sin beregningsmodell og veileder som grunnlag for beregning og dokumentasjon. Farsund kommune har ikke gjort noen metodeendringer KS og PBLs beregningsmodell for 2027.

Kommunen kan holde særlige driftskostnader og kostnader knyttet til særlige behov utenfor grunntilskuddet. Da skal det beregnes satser for ekstra grunntilskudd. Farsund kommune har ikke holdt slike kostnader utenfor i 2025, og beregner derfor ikke ekstra grunntilskudd for 2027.

Følgende utgifter fra fellesfunksjoner som ikke er ført på 201 og 221 er lagt til i grunnlaget for tilskuddsberegningen:

- ✓ Telefonutgifter kr. 35 633
- ✓ Forsikring bygg kr. 25 584

Pensjonstilskudd skal fra 2027 håndteres som eget tilskudd, og inngår ikke lenger som påslag i grunntilskuddsberegningen. Satsene for 2027 er derfor ikke direkte sammenlignbare med tidligere års driftstilskuddssatser uten at pensjon holdes utenfor sammenligningen.

- ✓ Høring

Farsund kommune sendte 19.08.2026 ut høringsbrev med Forslag til lokal forskrift om satser for beregning av grunntilskudd til private barnehager i Farsund for tilskuddsåret 2027, med høringsfrist 30.09.2026.
Vedlagt høringsbrevet fulgte beregningsmodell for tilskudd til private barnehager 2027 (KS/PBL beregningsmodell), Forslag til lokal forskrift om satser for beregning av grunntilskudd til private barnehager i Farsund for til tilskuddsåret 2027, og Høringsnotat med nærmere opplysninger om grunnlaget for høringen.
Høring er gjennomført etter forvaltningsloven § 37 og forskriften skal oppfylle formkrav og kunngjøringskrav etter forvaltningsloven § 38.

Høringen ble sendt ut til følgende:
- ✓ Bjørketun barnehage
- ✓ Espira Husebyparken barnehage
- ✓ Norlandia Solstua barnehage
- ✓ PBL (Private barnehagers landsforbund)
- ✓ Espira Vanse barnehage
- ✓ Espira Arcen barnehage
- ✓ Sørlandet kommunerevisjon IKS
- ✓ NHO Geneo

I tillegg ble høringen publisert på Farsund kommunes hjemmeside.

Farsund kommune har mottatt høringssvar fra følgende:
Espira Gruppen AS
NHO Geneo
PBL (Private barnehagers landsforbund)
Sørlandet kommunerevisjon IKS

Vurdering
Høringsinnspillene er oppsummert og vurdert i vedlegg 3.
Grunnlaget for administrasjonens vurdering er Lov om barnehager §§ 19 og 19 a–19 c, Finansieringsforskriften, samt tolkningsuttalelse fra Udir/Kunnskapsdepartementet.
I vedlegget gis begrunnelser for administrasjonens vurderinger i forhold nasjonalt lov- og regelverk.

Beregningsgrunnlaget og forskriften har følgende justeringer etter høring og statsbudsjett for 2027:

Endring i beregningsgrunnlaget:
- ✓ Telefonutgifter som var lagt til som en manuell korreksjon tas ut av beregning.
- ✓ I beregning av sats til forskrift legges til grunn siste kjente deflator fra nasjonalbudsjettet oktober 2026. For 2026 er deflator oppdatert til 4,0 % og for 2027 er anslaget 3,8 %.

- ✓ Maksimalpris på foreldrebetaling i barnehage videreføres med kr. 1.200 pr måned i 2027

For deflator og foreldrebetaling se kommuneopplegget i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2027:
https://www.statsforvalteren.no/nb/agder/nyheter/2026/10/kommuneopplegget-i-regjeringens-forslag-til-statsbudsjett-for-2027/

Endringer i tekst i forskrift:

- ✓ §4 andre ledd som lyder: "*Dokumentasjonen er utarbeidet i samsvar med veileder utarbeidet av KS/PBL*" tas ut av forskriften

Endring i satser i forskrift:

Ordinære barnehager	Høring	Grunntilskudd satser pr heltidsplass 2027
0-2 år	Kr 283 413	283 920
3-6 år	Kr 149 023	149 297

Økonomiske konsekvenser
Den nye finansieringsforskriften gir samlet sett et mer differensiert finansieringssystem enn tidligere. Kommunen får større mulighet til å avgrense kommunale satsinger og særskilte kostnader fra det ordinære grunntilskuddet, samtidig som private barnehagers rettigheter til kompensasjon ved nye krav og særskilte forhold tydeliggjøres. Pensjonstilskuddet er skilt ut som en egen tilskuddskomponent, og skal i større grad baseres på faktiske pensjonskostnader. Endringene forventes å gi en mer presis finansiering av private barnehager, men innebærer samtidig økte krav til kommunens beregninger, dokumentasjon og forvaltning av tilskuddsordningene.

Kommunen får flere nye oppgaver, og det medfører betydelig økt administrativ ressursbruk.

Konsekvenser for barn og unge
Ikke aktuelt i denne sak

Konsekvenser for klima og miljø
Ikke aktuelt i denne sak

Konsekvenser for folkehelse
Ikke aktuelt i denne sak

Konklusjon
Kommunedirektøren finner at forslag til lokal Forskrift om satser for beregning av grunntilskudd til private barnehager i Farsund kommune for 2027 er utarbeidet i samsvar med bestemmelsene i barnehageloven §§ 19 og 19 a, samt Finansieringsforskriften.
Forskriften legger til rette for en forutsigbar, transparent og lovmessig fastsettelse av tilskuddssatser til private barnehager, samtidig som den ivaretar kravet om likebehandling mellom kommunale og private barnehager.